

Székelyes diákok Erdélyben

A Békés Megyei Székely Mihály Szakképző Iskola és Kollégium tanárai és diákjai, összesen 42 fő, 2006. augusztus 25-28. között csodálatos 4 napot töltöttünk az erdélyi Torockó falucskában és környékén a Békés Megye Képviselő-testülete Művelődési, Oktatási, Vallásügyi, Sport és Ifjúsági Bizottsága által kedvezően elbírált pályázati programnak köszönhetően. Így mára elmondhatjuk, hogy diákjaink egy része nemcsak a tanítási órákon, itthoni környezetben találkozott azzal a ténnyel, hogy magyarságunk, nemzeti identitás tudatunk az országhatárokon túl is él. Az út során sok olyan helyzet alakult ki, ami elgondolkodtatta fiataljainkat történelemről, anyanyelvről, elzártságról, toleranciáról. A határon túli magyar emlékhelyek meglátogatásával tovább tudtuk bővíteni diákjaink eddigi ismereteit, szélesíteni látókörüket, megértetni velük történelmi folytonosságunk fontosságát.

Utunk keresztül vezetett a Partiumon, a mai magyar-román határ és a történelmi Erdély közötti észak-déli irányban elnyúló területen, amelyet az erdélyi fejedelmek, mint Erdélyhez kapcsolt magyarországi „részeket” birtokoltak a 16. és a 17. században.

Nagyvárad városnézésünk során a legnagyobb hatást mindenkire a Püspöki Székesegyház tette. A Szent Lászlóhoz kapcsolódó legendák az út során nemcsak Nagyváradon, hanem később, a Tordai-hasadékban is felelevenedtek. Sajnos a sétálóutcát éppen felújították, így a szecessziós hangulatú városkép nem volt teljes.

Szilágysomlyón újra találkozhattunk régi barátainkkal, a helyi lelkész úrral és feleségével, Mike Gyöngyvérrel, aki nagy szeretettel fogadott minket, nagyon örültek az iskola faipari tanműhelye által készített intarziás sakkasztalnak, amit ajándékba vittünk. A városka megtekintése után abban a reményben búcsúztunk, hogy a somlyói középiskola és iskolánk közötti kapcsolatot továbbra is fenntartjuk, erősítjük.

A szállásunk Torockón volt. A Székelykő lábánál fekvő magyar falucska a szomszédos Torockószentgyörggyel együtt két kis magyar sziget a román anyanyelvűek tengerében. Torockó – a legszebb erdélyi falu –, a világorök-

ség része, a tatárok elleni harc egyik színhelye volt. Torockószentgyörgyön született Brassai Sámuel, Erdély „utolsó híres polihisztorja”. A község felett emelkedik az 1250 m magas Ordaskő, melynek aljában, hegyekkel három oldalról körülvett magaslaton állnak a szentgyörgyi vár tekintélyes romjai, a Torockayak vára. Az 1514. évi Dózsa György vezette parasztfelkelés alkalmával a keresztetek Szentgyörgy várát is hatalmukba kerítették és felégették. A várat az egész csapat, a Székelyköt a társaság felemelte meg. Rendkívül kimerítő, veszélyes, de egyúttal felemelő érzés volt az 1200 méteres magasságban a csúcsot jelölő piros-fehér-zöld kő mellett megállni, és széttekinteni a tájon.

Kolozsvár látványosságainak, magyar vonatkozású emlékeinek a megtekintése, a városról szerzett ismeretek újabb fontos felismerésekhez vezették diákjainkat. Kolozsvár Erdély fővárosa, Bu-

karest és Brassó után Románia harmadik legnagyobb városa. Itt él Marosvásárhely után a második legnagyobb számú magyar közösség, 75.000 fő. A 14. századi, gótikus Szent Mihály-templomban választották fejedelemmé Báthori Gábort, majd Bethlen Gábort is. A Szent Mihály templom szomszédságában, a Mátyás-szobor körül álló Magyar Balázs hadvezér, Kinizsi Pál temesi bán, Szapolyai János nádor és Báthori István erdélyi vajda lábainál szívesen fényképezkedett az egész csapat. Láttuk még Mátyás király szülőházát, a Szarvas-házat, a magyar nyelvű könyvnyomtatás bölcsőjét. A város a reformáció magyar központjának számított. Itt született Bocskai István erdélyi fejedelem. Itt kezdte meg működését a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kolozsvári részlege. Végigsétáltunk a Farkas utcán, ahol megtekinthettük a Báthori Gimnáziumot, a Református Kollégiumot, az 1516-ban épült református templomot előtte a Szent György-szoborral, a Babes-Bolyai Egyetemet.

Az 1585-ben megnyitott Házsongárdi temetőben diákjainkkal hosszú, melankolikus sétát tettünk felidézve az erdélyi szellemi élet itt nyugvó nagyjait.

Megismertük Tordát, jártunk a sóbányában, és a Tordai-hasadékban, aminek legendája Szent Lászlóhoz kötődik. A hazafelé vivő út Dél-Erdélyen keresztül vezetett. Láttuk a kenyérmezei csata vidékét, új felvonón mehettünk fel „magos Déva várába”.

Vajdahunyad vára mesebeli látványosságként marad meg az emlékezetünkben. A lovagterem, a tornyok, a szűk lépcsők, a Mátyás-loggia, a várkapolna mind csodálatos építészeti remek, amelyekhez a régmúlt történelem emlékei kötődnek. A felemelő látvány körül éles kontrasztként terült el a város, amelyet jobbra pusztulóban lévő gyárépületek, ipari területek öveztek.

Utolsó állomásunk Arad volt, ahol diákjainkkal megemlékeztünk az aradi vértanúkról a város külterületén található, és a központban nemrégiben felavatott emlékművek előtt.

Gazdagodtunk történelmi ismeretekben, erősödött kötődésünk a magyar kultúrához, a 42 fős kis csapat – tanárok és diákok vegyesen – az út végére összekovácsolódott, és már most tervezni következő útjának állomásait.

**Bodó Krisztina igazgatóhelyettes
az utazás szervezője**